

Aan de raad van de gemeente
LEIDSCHENDAM-VOORBURG

**Leidschendam-
Voorburg**

Datum 21 mei 2024

Nummer 3814

Onderwerp Raadsvoorstel Vaststellen Aanvraag vangnetuitkering BUIG-budget 2023

Portefeuillehouder Wethouder Van Veller

1. Voorgesteld raadsbesluit

De raad besluit:

- a. Het aanvraagformulier vangnetuitkering BUIG 2023 vast te stellen;
- b. Het college opdracht te geven om het aanvraagformulier vangnetuitkering BUIG 2023 naar de Rijksoverheid te sturen.

2. Aanleiding

Gemeenten ontvangen van de Rijksoverheid een gebundelde uitkering om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt te ondersteunen en te begeleiden bij het vinden van werk: de Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorzieningen Gemeenten (hierna: BUIG). De Rijksoverheid stelt jaarlijks een macrobudget vast, dat volgens een vaste verdeelsystematiek onder alle gemeenten wordt verdeeld. Gemeenten mogen eventueel een overschot vrij besteden, maar moeten een eventueel tekort in beginsel ook zelf opvangen. Bij een groot tekort kunnen gemeenten een beroep doen op de vangnetuitkering.

Tekorten

Gemeente Leidschendam-Voorburg kampt sinds 2015 met een tekort op het BUIG-budget. Dit tekort is met name te wijten aan het landelijke verdeelmodel, dat structureel nadelig uitvalt voor Leidschendam-Voorburg. De gemeente is actief in gesprek met het Ministerie om aandacht te vragen voor dit onderwerp en te zoeken naar mogelijke oplossingen. Tot het moment dat dit is opgelost, zet gemeente Leidschendam-Voorburg zich actief in om het tekort te reduceren en doet zij een beroep op de vangnetuitkering om het tekort op het BUIG-budget te kunnen opvangen. Voor het jaar 2023 vraagt de gemeente een vangnetuitkering aan ter waarde van €384.355.

Gemeente Leidschendam-Voorburg heeft in 2019 voor het laatst gebruik gemaakt van het vangnet. De afgelopen jaren voldeed de gemeente niet aan de voorwaarden om aanspraak te maken op de vangnetuitkering. In 2023 moet de gemeente voldoen aan vier voorwaarden:

- Over 2023 moet sprake zijn van een tekort dat meer bedraagt dan 7,5% van de definitief over dat jaar toegekende gebundelde uitkering als bedoeld in artikel 69 Participatiewet;
- Over 2021, 2022 en 2023 moet sprake zijn van een gecumuleerd tekort dat meer bedraagt dan 7,5%, berekend over de in 2022 toegekende gebundelde uitkering als bedoeld in artikel 69 Participatiewet;
- Het college moet het volledig ingevulde aanvraagformulier uiterlijk 15 augustus digitaal indienen volgens de ingeregelde procedure;
- Bij het indienen van het verzoek moet het college verklaren dat het maatregelen heeft getroffen om tot tekortreductie te komen. Deze verklaring moet de instemming hebben van

de gemeenteraad. Ook moet deze verklaring worden toegelicht, zoals gevraagd in het aanvraagformulier (op het formulier de onderdelen A, B en C).

Recht op een aanvraag vangnetregeling BUIG

Gemeente Leidschendam-Voorburg voldoet aan deze voorwaarden. Wat betreft de laatste voorwaarde geldt dat het college maatregelen heeft getroffen om tot 'tekortreductie' te komen. Deze maatregelen zijn opgesomd in het aanvraagformulier. Het ingevulde aanvraagformulier is als bijlage toegevoegd en gaat in op de analyse van het tekort, de getroffen maatregelen en – waar mogelijk – het effect van de maatregelen.

Bevoegdheden

Als het college van de gemeente Leidschendam-Voorburg akkoord in stemt met het aanvraagformulier, dan dient zij dit formulier ook voor te leggen ter vaststelling aan de raad van de gemeente Leidschendam-Voorburg. De raad heeft de bevoegdheid om dit formulier vast te stellen. Na vaststelling door de raad draagt het college zorg voor versturing van de formulieren naar Rijksoverheid.

3. Afwegingen

- *De toetsingscommissie neemt alleen aanvragen in behandeling die worden ingevuld middels het format aanvraagformulier.*

De aanvraag van de vangnetuitkering wordt gedaan met een model-aanvraagformulier. In het modelaanvraagformulier, dat door de toetsingscommissie beschikbaar is gesteld, dient de gemeente in te gaan op maatregelen die zijn genomen om tot 'tekortreductie' te komen. Waar mogelijk is per maatregel aangegeven wat het effect is geweest of welk effect beoogd wordt. Ook moet de gemeente aangeven welke aanvullende maatregelen zij gaat treffen om tot 'tekortreductie' te komen. De gemeenteraad dient het ingevulde modelaanvraagformulier voor de vangnetuitkering 2023 vast te stellen.

- *Om in aanmerking te komen voor de vangnetuitkering moet de gemeenteraad, middels haar instemming, verklaren dat het college maatregelen heeft genomen om tot 'tekortreductie' te komen.*

Bij het indienen van het verzoek moet het college, met vaststelling van de gemeenteraad, verklaren dat het maatregelen heeft genomen om tot 'tekortreductie' te komen. Door middel van dit raadsvoorstel wordt hierin voorzien.

- *Het college maakt aan de raad zichtbaar wat er is gedaan om het tekort op de BUIG te verminderen.*

In het aanvraagformulier dat door de toetsingscommissie beschikbaar is gesteld, dient de gemeente in te gaan op de maatregelen die zijn genomen om tot tekortreductie te komen.

Gemeente Leidschendam-Voorburg zet zich met het 3 sporen beleid actief in om het tekort op de BUIG te reduceren (bestaande uit onderzoek, de instrumentenmix en lobby bij het Ministerie). Dit wordt in het aanvraagformulier dan ook helder toegelicht. In het aanvraagformulier zijn alle maatregelen benoemd en wordt uitgelegd wat de beoogde kwalitatieve of kwantitatieve effecten hiervan zijn. Het betreft de volgende maatregelen:

1. Meer persoonlijke begeleiding voor de participatiegroep middels meer structurele inzet van participatieconsulenten, matchmakers en de leerwerkmakelaar. Hierdoor kunnen meer mensen met een lange afstand tot de arbeidsmarkt duurzaam uitstromen naar werk;
 2. Extra inzetten op loonkostensubsidie (LKS) middels administratieve ondersteuning. Hierdoor wordt het voor werkgevers makkelijker om werknemers met een afstand tot de arbeidsmarkt in dienst te nemen en is de inzet van LKS vanuit de gemeente efficiënter ingericht;
 3. Consulenten Besluit Bijstandverlening Zelfstandigen (Bbz), die zelfstandig ondernemers, gevestigde zelfstandigen met financiële uitdagingen, zelfstandigen die hun bedrijf willen beëindigen, of ouderen met een niet levensvatbaar bedrijf helpen om uit te stromen uit de Bbz;
 4. Matchingsevenementen waar inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt potentiële werkgevers kunnen ontmoeten;
 5. Handhaving, om te zorgen dat inkomensondersteuning bij de juiste inwoners belandt;
 6. Welzijns gesprekken met inwoners in de bijstand, om de doelgroep te leren kennen en te kijken waar de inwoner (wellicht nog meer) recht op heeft;
 7. Anticiperen op veranderingen in de economie middels scholing naar sectoren met tekort, om inwoners in de bijstand beter voor te bereiden op de vraag op de markt;
 8. Parttime werken simuleren om de drempel van de bijstand naar (betaald) werk te verlagen;
 9. Individuele Plaatsing en Steun trajecten (IPS-trajecten) om te zorgen dat GGZ-cliënten in het bijstandsbestand duurzaam kunnen uitstromen naar (betaald) werk;
 10. Inzetten op praktijkonderwijs, om jongeren en ouderen sneller en duurzamer aan het werk te helpen door praktische vaardigheden te leren die direct toepasbaar zijn op de werkvloer;
 11. Communicatie richting werkgevers over regelingen en ontwikkelingen rondom werk voor inwoners in de bijstand, om meer aandacht voor de doelgroep uit de bijstand te genereren.
- *Met het instemmen met de getroffen maatregelen door het college laat de gemeenteraad zien dat ondanks de inzet van de gemeente het budget ontoereikend is.*

Sommige factoren die het tekort veroorzaken, zijn niet op te lossen met maatregelen van het college. Onderzoek toont namelijk aan dat de verdeelsleutel structureel nadelig uitvalt voor gemeente Leidschendam-Voorburg. Het ministerie gaat onderzoeken of de verdeelsleutel verbeterd kan worden.

Eén kanttekeningen is belangrijk te benoemen:

- Er bestaat een kans dat de vangnetuitkering niet wordt uitgekeerd. Rijksoverheid bepaalt na 15 augustus 2024 of de gemeente Leidschendam-Voorburg recht heeft op de vangnetuitkering.

4. De financiële gevolgen van het besluit

In onderstaande tabel staat het tekort van de gemeente Leidschendam-Voorburg op het BUIG-budget uitgewerkt. Het verschil tussen de gebundelde uitkering van het Rijk en de daadwerkelijke kosten is € 2.785.366. De vangnetuitkering wordt berekend aan de hand van een getrapte vergoeding. Dit houdt in dat tekorten boven de 7,5% van het definitieve BUIG-budget worden vergoed voor 50%. De eerste 7,5% van het tekort wordt gezien als eigen risico. Het eigen risico wordt zoals gebruikelijk via de begroting vanuit algemene middelen vergoed. Tekorten boven de 12,5% worden volledig vergoed. Na berekening van de vertrapte vergoeding komt de gemeente in aanmerking voor een vangnetuitkering van € 384.355.

1.	Netto lasten BUIG budget	€ 29.674.104		
2.	Definitief BUIG budget 2023	€ 26.888.738		
3.	Tekort op BUIG budget	€ 2.785.366		
	Tekort in %	10,4%		
4.	Getrapte vergoeding	Deel van het tekort:	Waarvan vergoed:	Totale vergoeding:
4a.	Tekortdeel 0%-7.5%	€28.905.393	0%	€ 0
4b.	Tekortdeel 7.5%-12,5%	€768.711	50%	€384.355
5.	Omvang vangnetuitkering 2023	€ 384.355		

5. Hoe zijn inwoners / belanghebbenden betrokken

Bij de totstandkoming van de aanvraag voor de vangnetuitkering BUIG is gesproken met beleidsadviseurs en experts op het gebied van de participatiewet en meer specifiek de BUIG. Inwoners zijn niet betrokken bij dit voorstel.

Datum 21 mei 2024
Nummer 3814
Pagina 5/5

burgemeester en wethouders van Leidschendam-Voorburg,

R.J. den Haan
secretaris

M.W. Vroom
burgemeester

Documenten behorende bij dit raadvoorstel

1. 3814 aanvraagformulier vangnetuitkering 2023 (ter ondertekening)
2. 3814 Concept Raadsbesluit Vaststellen Aanvraag vangnetuitkering BUIG-budget 2023